

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i'r	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
Dyddiad	27 Mehefin 2024
Pwnc	Archwilio Cymru – Cynllun Archwilio 2024 - Drafft
Pennaeth Gwasanaeth	Carys Edwards Pennaeth Proffesiwn AD a Trawsnewid carysedwards@ynysmon.llyw.cymru
Awdur yr Adroddiad	Gwyndaf Parry Rheolwr Cynllunio, Perfformiad a Rheoli Rhaglen gwyndafparry@ynysmon.llyw.cymru
Natur a Rheswm dros Adrodd Mae Cylch Gorchwyl y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn ei gwneud yn ofynnol iddo oruchwyllo'r trefniadau archwilio allanol, rhoi sylwadau ar gwmpas a dyfnder y gwaith archwilio allanol a sicrhau ei fod yn rhoi gwerth am arian. Bydd yn ystyried adroddiadau archwilio allanol ac yn monitro eu hargymhellion. (3.4.8.11.3) Mae'n ofynnol i'r Pwyllgor ystyried yr adroddiad a rhoi adborth i Archwilio Cymru ar ei gynnwys.	

1. Cyflwyniad

1.1 Mae'r adroddiad yn nodi'r gwaith y mae Archwilio Cymru yn bwriadu ei wneud i fynd i'r afael â'r risgiau archwilio a nodwyd a meysydd ffocws allweddol eraill yn ystod 2024.

1.2 Mae hefyd yn nodi amcangyfrif o'r ffi archwilio, manylion y tîm archwilio a dyddiadau allweddol ar gyfer cyflawni gweithgareddau'r tîm archwilio ac allbynnau cynlluniedig.

2. Argymhelliad

2.1 Bod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio:

- Yn ystyried yr adroddiad ac yn rhoi adborth ar y gwaith archwilio arfaethedig a'r ffioedd cysylltiedig ar gyfer 2024.

Cyngor Sir Ynys Môn – Cynllun Archwilio Manwl 2024

Blwyddyn archwilio: 2023-24

Dyddiad cyhoeddi: Mehefin 2024

Cyfeirnod y ddogfen: 4292A2024

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol. Mae rhagor o wybodaeth ar gael yn ein [Datganiad Cyfrifoldebau](#).

Archwilio Cymru yw'r enw ar y cyd anstatudol ar gyfer Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru, sy'n endidau cyfreithiol ar wahân i bob un â'u swyddogaethau cyfreithiol eu hunain fel y disgrifir uchod. Nid yw Archwilio Cymru yn endid cyfreithiol ac nid oes ganddo unrhyw swyddogaethau ynddo'i hun.

Nid yw'r Archwilydd Cyffredinol yn cymryd unrhyw gyfrifoldeb na'r archwilydd penodedig lle bo'n briodol, mewn perthynas ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog neu weithiwr arall yn rhinwedd ei swydd unigol, nac i unrhyw drydydd parti.

Mewn achos o dderbyn cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddo, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae'r Cod Adran 45 yn nodi'r arfer wrth ymdrin â cheisiadau a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partion perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru, Swyddfa Archwilio Cymru a, lle bo'n berthnasol, yr archwilydd penodedig yn drydydd partion perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynghylch datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon at Swyddfa Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg

Ynglŷn ag Archwilio Cymru

Ein nodau a'n huchelgeisiau

Rhoi Sicrwydd

i bobl Cymru bod arian cyhoeddus yn cael ei reoli'n dda

Egluro

sut mae arian cyhoeddus yn cael ei ddefnyddio a sut mae'n diwallu anghenion pobl

Ysbrydoli

a grymuso'r sector cyhoeddus yng Nghymru i wella

Manteisio'n llawn ar ein persbectif, ein harbenigedd a'n dyfnder mewnwelediad unigryw

Cryfhau ein sefyllfa fel llais awdurdodol, dibynadwy ac annibynnol

Cynyddu ein gwelededd, ein dylanwad a'n perthnasedd

Bod yn sefydliad enghreifftiol ar gyfer y sector cyhoeddus yng Nghymru a thu hwnt

Cynnwys

Cyflwyniad	5
Cipolwg ar eich archwiliad	7
Priodoldeb datganiadau ariannol	8
Risgiau ariannol sylweddol	9
Meysydd eraill y canolbwyntir arnynt	10
Amserlen archwilio datganiadau ariannol	12
Gwaith archwilio perfformiad wedi'i gynllunio	13
Ardystio hawliadau a ffurflenni grant	14
Swyddogaethau archwilio statudol	14
Ffi a'r tîm archwilio	15
Ansawdd archwilio	17
Cefnogi chi	18

Cyflwyniad

Rwyf bellach wedi cwblhau fy ngwaith cynllunio yn bennaf.

Mae'r Cynllun Archwilio Manwl hwn yn pennu fy nghyfrifoldebau statudol fel eich archwilydd allanol ac i gyflawni fy nyletswyddau o dan y Cod Ymarfer Archwilio.

Mae'n nodi'r gwaith y mae fy nhîm yn bwriadu ei wneud i fynd i'r afael â'r risgiau archwilio a nodwyd a meysydd ffocws allweddol eraill yn ystod 2024.

Mae hefyd yn nodi fy ffi archwilio amcangyfrifedig, manylion fy nhîm archwilio a dyddiadau allweddol ar gyfer cyflawni gweithgareddau fy nhîm archwilio ac allbynnau cynlluniedig.

Adrian Crompton

Archwilydd

Cyffredinol Cymru

Archwilio datganiadau ariannol

Mae'n ofynnol i mi gyhoeddi adroddiad ar eich datganiadau ariannol sy'n cynnwys barn ar eu 'gwirionedd a'u tegwch' a'r paratoad priodol yn unol â gofynion cyfrifyddu.

Byddaf hefyd yn adrodd drwy eithriad ar nifer o faterion a nodir yn fanylach yn ein [Datganiad Cyfrifoldebau](#).

Yn ogystal â'm cyfrifoldebau dros archwilio datganiadau ariannol y Cyngor, mae gennyf gyfrifoldeb hefyd am:

- ardystio dychwelyd i Lywodraeth Cymru sy'n darparu gwybodaeth am Ynys Môn i gefnogi paratoi Cyfrifon y Llywodraeth Gyfan;
- ymateb i gwestiynau a gwrthwynebiadau ynghylch cyfrifon etholwyr lleol (codir ffioedd ychwanegol am y gwaith hwn, os oes angen); ac
- ardystio nifer o hawliadau a ffurflenni grant fel y cytunwyd gyda'r cyrff cyllido.

Nid wyf yn ceisio cael sicrwydd llwyr ar wirionedd a thegwch y datganiadau ariannol a'r nodiadau cysylltiedig ond yn mabwysiadu cysyniad o fateroldeb. Fy nod yw nodi camddatganiadau materol, hynny yw, y rhai a allai arwain at gamarwain darlennydd o'r cyfrifon. Mae'r lefelau yr wyf yn barnu camddatganiadau o'r fath yn faterol wedi'u nodi yn ddiweddarach yn y cynllun hwn.

Ni osodwyd unrhyw gyfyngiadau arnaf wrth gynllunio cwmpas yr archwiliad hwn.

Gwaith archwilio perfformiad

Mae'n rhaid i mi fodloni fy hun bod y Cyngor:

- wedi gwneud trefniadau priodol ar gyfer sicrhau economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd wrth ddefnyddio adnoddau. Rwy'n gwneud hyn drwy ymgymryd â rhaglen briodol o waith archwilio perfformiad bob blwyddyn.
- yn gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy wrth osod a chymryd camau i gyflawni eu hamcanion llesiant.

Mae fy rhaglen waith yn cael ei llywio gan faterion a risgiau penodol sy'n wynebu'r Cyngor a llywodraeth leol ehangach yng Nghymru. Rwyf hefyd wedi ystyried y gwaith sy'n cael ei wneud neu ei gynllunio gan gyrff adolygu allanol eraill a thrwy archwiliad mewnol.

Bydd fy rhaglen archwilio perfformiad leol yn parhau i gael ei chyflwyno drwy gyfuniad o Brosiect Asesu Sicrwydd a Risg, prosiectau lleol pwrpasol a phrosiectau thematig sy'n archwilio risgiau sy'n gyffredin i bob cyngor.

Mae fy ngwaith archwilio perfformiad wedi'i gynllunio i gydymffurfio â safonau archwilio a nodwyd gan Sefydliad Rhyngwladol y Goruchaf Sefydliadau Archwilio (INTOSAI). Mae hwn yn sefydliad ymbarél byd-eang ar gyfer y gymuned archwilio perfformiad. Mae'n sefydliad anlywodraethol sydd â statws ymgynghorol arbennig gyda Chyngor Economaidd a Chymdeithasol (ECOSOC) y Cenhedloedd Unedig.

Cipolwg ar eich archwiliad

Bydd fy archwiliad datganiadau ariannol yn canolbwyntio ar eich risgiau a meysydd ffocws eraill

Mae fy nghynllun archwilio wedi nodi'r risgiau canlynol:

Perygl datganiad ariannol sylweddol

- Y risg o reoli rheolaeth yn diystyru rheolaethau

Meysydd eraill o ffocws archwilio

- Priso atebolrwydd net cronfa bensiwn
- Prisiad tir ac adeiladau

Bydd fy archwiliad perfformiad yn cynnwys:

- Asesiad Sicrwydd a Risg
- Gwaith lleol – Adolygiad o Drefniadau Seiberddiogelwch
- Gwaith prosiect lleol – Sefydlu Awdurdod Iechyd Porthladd

Perthnasedd

Perthnasedd £2.967 miliwn

Trothwy adrodd ££148k (5% o berthnasedd)

Perthnasedd £2.967 miliwn

Fy nod yw nodi a chywiro camddatganiadau materol, hynny yw, y rhai a allai fel arall gamarwain defnyddiwr y cyfrifon.

Ar y cam cynllunio, cyfrifir materoldeb gan ddefnyddio:

- Gwariant gros 2022-23 o £296.7 miliwn. Bydd gwariant gros gwirioneddol 2023-24 yn cael ei ddefnyddio i ddiweddarau ein cyfrifiad materol pan fydd ar gael.
- Canran materoldeb o 1%

Rwy'n adrodd i'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu unrhyw gamddatganiadau sy'n uwch na lefel ddibwys (wedi'u gosod ar 5% o fateroldeb).

Meysydd o ddiddordeb penodol

Mae rhai meysydd o'r cyfrifon a allai fod yn bwysicach i ddefnyddiwr y cyfrifon, ac rydym wedi gosod lefel fateroldeb is ar gyfer y rhain:

- Datgeliadau cydnabyddiaeth o £1,000
- Datgeliadau parti cysylltiedig £10,000 (Unigolion),

Risgiau ariannol sylweddol

Nodir risgiau sylweddol o gamddatganiad materol y mae'r asesiad risg gynhenid yn agos at ben uchaf y sbectrwm risg cynhenid neu'r rhai sydd i'w trin fel risg sylweddol yn unol â gofynion ISAs eraill. Mae'r ISAs yn ei gwneud yn ofynnol i ni ganolbwyntio mwy o sylw ar y risgiau sylweddol hyn.

Arddangosyn 1: Risgiau datganiad ariannol sylweddol

Risg sylweddol	Ein hymateb arfaethedig
Mae'r risg o reoli diystyru rheolaethau yn bresennol ym mhob corff. Oherwydd y ffordd anrhagweladwy y gallai gornwneud o'r fath ddigwydd, mae'n cael ei ystyried yn risg sylweddol [ISA 240.32-33].	Bydd y tîm archwilio yn: <ul style="list-style-type: none"> profi priodoldeb cofnodion cyfnodolion ac addasiadau eraill a wneir wrth baratoi'r datganiadau ariannol; adolygu amcangyfrifon cyfrifeg ar gyfer tuedd; gwerthuso'r rhesymeg dros unrhyw drafodion sylweddol y tu allan i gwrs busnes arferol;

Nid yw'r tîm archwilio eto i ddod â phob maes o'r asesiad risg i ben. Pe bai unrhyw risgiau ariannol sylweddol pellach yn codi ar ôl cwblhau'r gwaith hwn, byddwn yn diweddarau'r swyddog S151 a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio drwy ei gadeirydd ac yn ailgyhoeddi fy Nghynllun Archwilio Manwl os bydd angen.

Meysydd eraill y canolbwyntir arnynt

Nodais risgiau eraill a nodwyd o gamddatganiad materol sydd, er nad yw'n benderfynol o fod yn risgiau sylweddol fel uchod, hoffwn dynnu eich sylw atynt.

Arddangosyn 2: meysydd ffocws eraill

Risg archwilio	Ein hymateb arfaethedig
<p>Prisio atebolwydd net cronfa bensiwn</p> <p>Amcangyfrifon materol yw'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) ac atebolwydd y gronfa bensiwn fel yr adlewyrchir yn y datganiadau ariannol. Mae natur yr amcangyfrif hwn yn golygu ei fod yn destun lefel uchel o ansicrwydd amcangyfrif gan ei fod yn sensitif i addasiadau bach yn y rhagdybiaethau a ddefnyddir wrth ei gyfrifo.</p> <p>Mae effaith amodau economaidd, yn enwedig lefelau cyfraddau llog hefyd yn cael effaith sylweddol ar yr atebolwydd ar 31 Mawrth 2023 er enghraifft, roedd yr atebolwydd mewn gwirionedd yn warged, yn bennaf oherwydd cyfraddau llog uwch.</p> <p>Mae yna hefyd nifer o achosion cyfreithiol a allai effeithio ar brisiad atebolwydd net.</p>	<p>Bydd y tîm archwilio yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gwerthuso'r cyfarwyddiadau a gyhoeddwyd gan reolwyr i'w harbenigwyr rheoli (actiwari) ar gyfer yr amcangyfrif hwn a chwmpas gwaith yr actiwari; • asesu cymhwysedd, galluoedd a gwrthrychedd yr actiwari a gynhaliodd y prisiadau; • asesu cywirdeb a chyflawnrwydd y wybodaeth a ddarperir gan yr Awdurdod i'r actiwari i amcangyfrif yr atebolwydd; • profi cywirdeb atebolwydd a datgeliadau net y gronfa bensiwn yn y datganiadau ariannol gyda'r adroddiad actiwaraid o'r actiwari; • asesu pa mor rhesymol yw'r tybiaethau a wnaed gan yr actiwari drwy adolygu adroddiad yr actiwari ymgynghori (arbenigwr yr archwilydd) a chynnal unrhyw weithdrefnau ychwanegol sy'n ofynnol; ac • asesu a allai unrhyw achosion cyfreithiol gael effaith sylweddol ar atebolwydd net ac, os felly, cadarnhewch fod hyn wedi cael ei gydnabod a'i ddatgelu'n briodol yn y datganiadau ariannol. <p>Pe bai'r gronfa bensiwn mewn sefyllfa dros ben net eto eleni bydd y tîm archwilio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • deall proses yr actiwari ar gyfer cyfrifo'r gwarged y gellir ei adnabod ar 31 Mawrth 2023; ac • ystyried a oes modd adnabod y gwarged o dan IFRIC 14.

Risg archwilio	Ein hymateb arfaethedig
<p>Prisiad tir ac adeiladau</p> <p>Mae gwerth tir ac adeiladau a adlewyrchir yn y fantolen a nodiadau i'r cyfrifon yn amcangyfrifon materol.</p> <p>Mae'n ofynnol cadw tir ac adeiladau ar sail prisio sy'n ddibynnol ar natur a defnydd yr asedau. Mae'r amcangyfrif hwn yn amodol ar lefel uchel o goddrychedd, yn dibynnu ar y tybiaethau arbenigol a rheoli, a gall newidiadau yn y rhain arwain at newidiadau sylweddol i brisiadau.</p> <p>Mae'n ofynnol i asedau gael eu hailbriso bob pum mlynedd, ond gall gwerthoedd hefyd newid o flwyddyn i flwyddyn, ac mae risg y gallai gwerth cario asedau a adlewyrchir yn y cyfrifon fod yn sylweddol wahanol i werth presennol asedau ar 31 Mawrth 2024, yn enwedig yn yr amgylchedd economaidd presennol.</p>	<p>Bydd y tîm archwilio yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • adolygu'r wybodaeth a ddarperir i'r prisiwr i asesu ar gyfer cyflawnrwydd; • gwerthuso cymhwysedd, galluedd a gwrthrychedd y prisiwr proffesiynol; • profi sampl o asedau a ailbrisiwyd yn y flwyddyn i sicrhau bod y sail briso, y data a'r rhagdybiaethau allweddol a ddefnyddir yn y broses briso yn rhesymol, ac mae'r ailbrisiadau wedi'u hadlewyrchu'n gywir yn y datganiadau ariannol; a • profi'r cymod rhwng y cyfriflyfr ariannol a'r gofrestr asedau.

Amserlen archwilio datganiadau ariannol

Nodais isod ddyddiadau allweddol ar gyfer cyflwyno fy ngwaith archwilio cyfrifon ac allbynnau a gynlluniwyd.

Arddangosyn 3: dyddiadau allweddol ar gyfer cyflwyno allbynnau wedi'u cynllunio

Allbwn wedi'i gynllunio	Gwaith a wnaed	Adroddiad wedi'i gwblhau
Cynllun Archwilio Manwl 2024	Ebrill – Mai 2024	Mehefin 2024
Mae archwiliad o ddatganiadau ariannol yn gweithio: <ul style="list-style-type: none"> Adroddiad Archwilio Datganiadau Ariannol Barn ar y datganiadau ariannol	Gorffennaf - Tachwedd 2024	Tachwedd 2024

Gwaith archwilio perfformiad wedi'i gynllunio

Nodais isod fanylion fy ngwaith archwilio perfformiad a dyddiadau allweddol ar gyfer cyflawni allbynnau a gynlluniwyd.

Arddangosyn 4: dyddiadau allweddol ar gyfer cyflwyno allbynnau wedi'u cynllunio

Sicrwydd ac asesiad risg	Prosiect i nodi lefel sicrwydd archwilio a/neu lle gallai fod angen gwaith archwilio pellach yn y blynyddoedd i ddod mewn perthynas â risgiau i'r Cyngor roi trefniadau priodol ar waith i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio adnoddau a gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy.	Parhaus
Gwaith prosiect lleol – Adolygiad o Drefniadau Seiberddiogelwch	Adolygiad o'r trefniadau sydd gan y Cyngor ar waith i ddarparu seiberddiogelwch.	Bydd amserlenni ar gyfer y prosiect yn cael eu trafod gyda'r Cyngor a'u manylu yn y briff prosiect penodol a gynhyrchwyd ar gyfer yr archwiliad.
Gwaith prosiect lleol – Sefydlu Awdurdod Iechyd Porthladd	Adolygiad o'r trefniadau sydd gan y Cyngor ar waith i sefydlu awdurdod iechyd porthladdoedd.	Bydd amserlenni ar gyfer y prosiect yn cael eu trafod gyda'r Cyngor a'u manylu yn y briff prosiect penodol a gynhyrchwyd ar gyfer yr archwiliad.

Ardystio hawliadau a ffurflenni grant

Gofynnwyd i mi hefyd ymgymryd â gwaith ardystio ar hawliadau grant y Cyngor, a fydd, rwy'n rhagweld, yn cynnwys Budd-daliadau Tai, Pensiynau Athrawon, NDR a ffurflenni cyllideb cyfun.

Swyddogaethau archwilio statudol

Yn ogystal ag archwilio'r cyfrifon, mae gennyf gyfrifoldebau statudol i dderbyn cwestiynau a gwrthwynebiadau i'r cyfrifon gan etholwyr lleol. Nodir y cyfrifoldebau hyn yn Neddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004:

- Archwiliad Adran 30 o ddogfennau a chwestiynau wrth eu harchwilio; a
- Adran 31 Yr hawl i wrthwynebu wrth archwilio.

Gan fod y gwaith hwn yn adweithiol, nid wyf wedi gwneud unrhyw lwfans yn y ffi isod. Os byddaf yn derbyn cwestiynau a gwrthwynebiadau, byddaf yn trafod ffioedd archwilio posibl ar y pryd.

Ffi a'r tîm archwilio

Ym mis Ionawr 2024, cyhoeddwyd ein [Cynllun Ffioedd](#) ar gyfer y flwyddyn 2024-25 fel y cymeradwywyd gan Bwyllgor Cyllid y Senedd. Mae fy nghyfraddau ffioedd ar gyfer 2024-25 wedi cynyddu 6.4% ar gyfartaledd, o ganlyniad i bwysau chwyddiant anochel a'r angen parhaus i fuddsoddi mewn ansawdd archwilio.

Rwy'n amcangyfrif mai cyfanswm eich ffi archwilio fydd £433,800.

Bydd y gwaith cynllunio yn parhau, ac efallai y bydd angen newidiadau i'm rhaglen o waith archwilio, ac felly fy ffi, os bydd unrhyw risgiau newydd allweddol yn dod i'r amlwg. Ni wnafr unrhyw newidiadau heb eu trafod yn gyntaf gyda'r Cyfarwyddwr Swyddogaeth - Adnoddau.

Mae ein ffi archwilio ariannol yn seiliedig ar y rhagdybiaethau canlynol:

- Mae'r dulliau archwilio y cytunwyd arnynt yn nodi'r gofynion papur gwaith disgwylidiedig i gefnogi'r datganiadau ariannol ac yn cynnwys amserlenni a chyfrifoldebau.
- Ni nodir unrhyw faterion o arwyddocâd ar wahân i'r hyn a grynhoir yn y cynllun hwn, yn ystod yr archwiliad.

Arddangosyn 5: dadansoddiad o'r ffi archwilio

Ardal archwilio	Ffi arfaethedig ar gyfer 2024 (£) ¹	Amcangyfrif o'r ffi ar gyfer 2023 (£)
Archwilio datganiadau ariannol ²	243,319	199,087
Gwaith archwilio perfformiad ³	115,481	103,908
Gwaith ardystio grant ⁴	70,000-80,000	65,000-75,000
Cyfanswm ffi	433,800	372,995

¹ Mae'r ffioedd a ddangosir yn y ddogfen hon yn gyfyngedig i TAW, nad yw'n cael ei godi arnoch chi.

² Yn daladwy Tachwedd 2023 i Hydref 2024.

³ Yn daladwy o fis Ebrill 2024 i fis Mawrth 2025.

⁴ Yn daladwy wrth i'r gwaith gael ei wneud.

Mae prif aelodau fy nhîm, ynghyd â'u manylion cyswllt, yn cael eu crynhoi yn Arddangosyn 6.

Arddangosyn 6: fy nhîm archwilio lleol

Enw	Swydd	Manylion cyswllt
Derwyn Owen	Cyfarwyddwr Ymgysylltu/Cyfarwyddwr Archwilio (Archwilio Ariannol)	derwyn.owen@archwilio.cymru
Gary Emery	Cyfarwyddwr Ymgysylltu/Cyfarwyddwr Archwilio (Archwilio Perfformiad)	gary.emery@archwilio.cymru
Rachel Freitag	Rheolwr Archwilio (Archwilio Ariannol)	rachel.freitag@archwilio.cymru
Carwyn Rees	Rheolwr Archwilio (Archwilio Perfformiad)	carwyn.rees@archwilio.cymru
David Tomalin	Archwilydd Arweiniol (Archwilio Ariannol)	david.tomalin@archwilio.cymru
Alan Hughes	Archwilydd Arweiniol (Archwilio Perfformiad)	alan.hughes@archwilio.cymru

Gallaf gadarnhau bod pob aelod o'r tîm yn annibynnol ar y Cyngor a'ch swyddogion.

Ansawdd archwilio

Mae ein hymrwymiad i archwilio ansawdd yn Archwilio Cymru yn absoliwt. Credwn fod ansawdd archwilio yn ymwneud â chael pethau'n iawn y tro cyntaf.

Rydym yn defnyddio model sicrwydd tair llinell i ddangos sut rydym yn cyflawni hyn. Rydym wedi sefydlu Pwyllgor Ansawdd Archwilio i gydlynu a goruchwyllo'r trefniadau hynny. Rydym yn destun ein gwaith craffu annibynnol gan QAD* a'n Cadeirydd, yn gweithredu fel dolen i'n Bwrdd ar ansawdd archwilio. Am fwy o wybodaeth gweler ein [Hadroddiad Ansawdd Archwilio 2023](#).

Ein Pobl

Ffurir y llinell sicrwydd gyntaf gan ein staff a'n rheolwyr sy'n gyfrifol yn unigol ac ar y cyd am gyflawni'r safonau o ansawdd archwilio yr ydym yn dyheu amdanynt.

- Dewis y tîm cywir
- Defnyddio arbenigwyr
- Goruchwyllo ac adolygu

Trefniadau ar gyfer sicrhau ansawdd archwilio

Ffurir yr ail linell sicrwydd gan y polisïau, yr offer, y ddysg a'r datblygiad, y canllawiau, a'r arweinyddiaeth a ddarparwn i'n staff i'w cefnogi i gyrraedd y safonau ansawdd archwilio hynny.

- Rhaglen archwilio
- Moeseg
- Canllawiau
- Diwylliant
- Dysgu a datblygu
- Arweinyddiaeth
- Cymorth technegol

Sicrwydd annibynnol

Ffurir y drydedd linell sicrwydd gan y gweithgareddau hynny sy'n rhoi sicrwydd annibynnol dros effeithiolrwydd y ddwy linell sicrwydd gyntaf.

- Adolygiadau Rheoli Ansawdd Ymgysylltu
- Adolygiadau â thema
- Adolygiadau oer
- Dadansoddi'r achos sylfaenol
- Adolygiad gan gymheiriaid
- Y Pwyllgor Ansawdd Archwilio
- Monitro allanol

*Cangen monitro ansawdd Sefydliad Cyfrifwyr Siartredig Cymru a Lloegr yw'r Adran Sicrhau Ansawdd.

Cefnogi chi

Mae Archwilio Cymru wedi datblygu amrywiaeth o adnoddau i gefnogi craffu ar gyrff cyhoeddus Cymru, ac i gefnogi'r gyrff hynny i barhau i wella'r gwasanaethau y maent yn eu darparu i bobl Cymru.

Ewch i'n gwefan i ddod o hyd i:

	ein gwaith Arfer Da , lle rydym yn rhannu arferion sy'n dod i'r amlwg a mewnwleidiadau o'n gwaith archwilio i gefnogi ein hamcanion i sicrhau, esbonio ac ysbrydoli.
	ein cylchlythyr sy'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf ichi yn rheolaidd am ein gwaith archwilio gwasanaethau cyhoeddus, arferion da a digwyddiadau.
	ein cyhoeddiadau sy'n cwmpasu'r gwaith a gwblhawyd gennym wrth archwilio gyrff cyhoeddus.
	gwybodaeth am ein blaenraglen o waith archwilio perfformiad 2023-2026 a gaiff ei llywio gan weithgarwch ymgysylltu rhanddeiliaid a'n darlun o ddadansoddi gwasanaethau cyhoeddus.
	offer data a ffeithluniau amrywiol i'ch helpu i ddeall tueddiadau o ran gwariant cyhoeddus yn well, gan gynnwys amrywiaeth o wybodaeth arall am y gwaith o graffu ar ddarpariaeth gwasanaethau cyhoeddus.

Gallwch ddod o hyd i fwy am Archwilio Cymru yn ein [Cynllun Blynyddol 2024-25](#) ac [Ein Strategaeth 2022-27](#).

Archwilio Cymru

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: info@audit.cymru

Gwefan www.audit.wales

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.